

Thesis 398

Kollektivtrafik till ett nytt sjukhus i Lund

Baserat på en enkät gällande dagens resmönster för de anställda

Albin Carlsson, V19

Trafik och Väg
Institutionen för Teknik och Samhälle
Lunds Tekniska Högskola
Lunds Universitet

Copyright © Albin Carlsson

LTH, Institutionen för Teknik och samhälle
CODEN: LUTVDG/(TVTT-5365)/1-52/2024
ISSN 1653-1922

Tryckt i Sverige av Media-Tryck, Lunds universitet
Lund 2024

Examensarbete

CODEN: LUTVDG/(TVTT-5365)/1-
52/2024

Thesis / Lunds Tekniska Högskola,
Institutionen för Teknik och samhälle,
Trafik och väg, 398

ISSN 1653-1922

Author(s): Albin Carlsson

Title: Kollektivtrafik till ett nytt sjukhus i Lund

English title: Public transport to a new hospital in Lund

Language Svenska

Year: 2024

Keywords: Kollektivtrafik, Sjukhus, Anställda, Transportmedel, Resvanor

Citation: Albin Carlsson, Kollektivtrafik till ett nytt sjukhus i Lund.
Lund, Lunds Universitet, LTH, Institutionen för Teknik och
samhälle. Trafik och väg 2024. Thesis. 398

Abstract

This study examines the challenges and opportunities for public transport to meet the future demand for Lund University Hospital which will be relocated in 2040. Based on a survey targeting on employees at the current hospital (N=780), the result reveals that employees younger than 40 are driving as much as the group above 65, while the age group between 40 and 65 is mostly using either public transport, walking, or cycling to work. Women are traveling more by public transport than men, but also drive more. Public transport users are the group most satisfied with the public transport service, while the group who don't have access to a car and those who have more than one car complain most about the public transport service. The majority of employees expressed they don't intend to use public transport more often than they currently do, however, nearly half of the car users expressed have a desire to use public transport more frequently with increased frequency, and reduced travel times. The employees also thought more departures (38%) and free public transport (49%) are two factors that had made them travel more with public transport. Comfort was not considered important. 21% employees will continue to travel to hospital with public transport, which is 11% less than today's level. Poor accessibility is stated as the main barriers that hindering them to use public transport for going to the new hospital. The study suggests several aspects that decision-makers should take into account when aiming to provide sufficient public transport for the employees of the new hospital at Smörlyckan.

Trafik och väg

Institutionen för Teknik och samhälle

Lunds Tekniska Högskola, LTH

Lunds Universitet

Box 118, 221 00 LUND

Transport and Roads

Department of Technology and Society

Faculty of Engineering, LTH

Lund University

Box 118, SE-221 00 Lund, Sweden

Innehållsförteckning

Förord	1
Sammanfattning	2
Summary	4
1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Frågeställningar	7
1.3	7
Rapportens disposition	7
2. Litteraturstudie	8
2.1 Historien kring sjukhus kopplat till infrastruktur	8
2.2 Varför väljer människor att åka kollektivtrafik	8
2.3 Vad räknas som god kollektivtrafik till och från sjukhus	10
3 Metod och material	13
3.1 Case - Lunds nya sjukhusområde	13
3.2 Datainsamling och Analys	15
3.2.1 Metod för resvaneundersökning	15
3.2.2 Analys av data	16
4. Resultat	17
4.1 Hur olika demografiska grupper åker till sjukhuset	19
4.1.1 Den anställdas åsikter angående kollektivtrafik i Lund	20
4.2 Den anställdes inställning till kollektivtrafiken	24
4.3 Utmaningarna/Möjligheter för kollektivtrafiken till det nya sjukhuset i Lund	27
4.3.1 Kollektivtrafik till det nya sjukhuset	27
4.3.2 Smörlyckans placering	30
5. Diskussion & Slutsats	31
5.1 Diskussion	31
5.2 Slutsats	34
5.3 Studiens begränsningar	35
Referenser	36
Appendix 1 - Enkät	39

Förord

Jag vill rikta ett varmt tack till min handledare, Chunli Zhao från LTH för hennes stöd och vägledning under processens gång. Vill även passa på att tacka Tyréns AB som fungerat som bollplank under processens gång med insiktsfulla kommentarer. Deras feedback och engagemang har varit avgörande för att denna studie skulle bli komplett.

Vidare vill jag även tacka alla som varit delaktiga i intervjuer och de organisationer som utlämnat material för att stötta min forskning.

Avslutningsvis vill jag tacka min familj och vänner för de har stöttat mig under min studietid på LTH, Tack!

Albin Torbjörn Carlsson, *Kampus 5*, Lund, juni 2024

Sammanfattning

Lunds Universitetssjukhus är det största sjukhuset i Skåne. Sjukhuset närmar sig 100 år och behöver moderniseras och därför kommer en omplacering av sjukhusområdet att göras omkring år 2040. Denna studie undersöker svagheter och möjligheter för kollektivtrafik till det nya sjukhusområdet för att kunna möta behovet av kollektivtrafik år 2040. Studien bygger på en litteraturstudie tillsammans med en resvaneundersökning för att förstå transportmönstret för de anställda på sjukhuset i Lund. Undersökningen skickades till 2000 av de anställda på sjukhuset baserat på en anonym maillista. 780 av de anställda besvarade undersökningen. Resultatet visar att de anställda som är under 40 samt de som är äldre än 65 kör mer bil, medans ålder kategorin mellan 40-65 till större utsträckning använder sig av kollektivtrafik, cykling eller promenad till och från arbetet. Ungefär 32 % av de anställda använder sig av kollektivtrafik, 36 % av bil och 32 % av gång eller cykling. Studien visar att kvinnor (35%) åker mer bil än män (24 %), vilket är intressant då det går emot litteraturen. Den största konkurrenten till kollektivtrafiken är bilen, således är det viktigt att göra kollektivtrafiken mer effektiv, mer prisvärd och att minska restiden jämfört med bilen för att göra den mer attraktiv. Resultat från studien visar att bilister känner missnöjsamheten över kollektivtrafiken i Lund. Hela 50 % i denna grupp är missnöjda med kollektivtrafiken och det är en stor faktor varför bilen väljs till arbetet. Det är dock viktigt att notera att cirka hälften av nuvarande bilförare är positivt inställda till att använda sig av mer kollektivtrafik än vad de gör i dagsläget vilket betyder att det finns ett missnöje samtidigt som det finns en vilja att åka mer kollektivt än vad de gör idag.

För grupperna som bor mer än 5 km från sjukhusets är *fler avgångar* (38%) den viktigaste faktorn för att åka mer kollektivt medans de som inte har tillgång till bil uppskattar *gratis kollektivtrafik* (49 %) mest. Ingen av grupperna tycker att komfort är viktigt vilket tyder på att Skånetrafiken håller hög standard i sina fordon. Det är också intressant att se hur nöjda nuvarande kollektivtrafikresenärer är, av de som åker kollektivtrafik idag så är 89 % *nöjda* alternativt *mycket nöjda*.

Det finns stora svårigheter både i utformningen av den nya platsen där sjukhuset ska ligga samt att planera för infrastruktur med fokus på kollektivtrafik. Det kommer vara nödvändigt att satsa på ordentlig och långsiktig kollektivtrafik där nya hållplatsstationer ska finnas för både stadsbussar och regionsbussar likt det som idag finns på det nuvarande sjukhusområdet. Då sjukhuset kommer flyttas längre från stadskärnan krävs det också en effektivisering av Lund C med kortare stopptider så att det enkelt ska gå att ta sig från andra städer. För att möta behovet av kollektivtrafik till det nya sjukhuset kan spårvagn, liknande den som finns idag, vara ett alternativ. Om det är en helt ny spårvägslinje eller om det är en omdirigering av den nuvarande spårvägen får framtida studier avgöra.

Summary

Lund University Hospital is the largest hospital in Skåne, the hospital is approaching 100 years old and needs modernisation. Therefore, a relocation of the hospital area will be done around the year 2040. This study examines weaknesses and opportunities for public transport to meet the future travel demand to the new hospital in 2040. The study is based on a literature study together with a travel habit survey targeting on the employees of the current hospital (N=780). The result reveals that employees younger than 40 are driving as much as the group above 65, while the age group between 40 and 65 is mostly using either public transport, walking, or cycling to work. Women are traveling more by public transport than men, but also drive more. For all the employees 32% are using public transport and 36% are using cars, while the remaining 32% are either walking or cycling. Public transport users are the group most satisfied with the public transport service, while the group who don't have access to a car and those who have more than one car complain most about the public transport service. The majority of employees expressed they don't intend to use public transport more often than they currently do, however, nearly half of the car users expressed a desire to use public transport more frequently with increased frequency, and reduced travel times. It points to the biggest competitor to public transport is the car, so it's important to make public transport more efficient to reduce travel time compared to the car. However, it is important to note that approximately 50% of current car drivers are positively to use more public transport than they currently do. This indicates that there is dissatisfaction while there is also a desire to use public transport more than they do today.

For the groups that lives more than 5 km from the hospital, *more departures* (38%) are the most important factor to travel more. If the employee don't have access to a car, *free public transport* (49%) the most important. None of the groups think that *comfort* is important (0-2%), which indicates that Skånetrafiken maintains a high standard in its vehicles. It is also interesting to see how satisfied current public transport travelers are. Of those who use public transport today, 89% are satisfied or very satisfied.

Compared to today's levels, 11% fewer employees would travel to the new hospital by public transport indicating significant difficulties with the design of the new hospital location and inadequate planning for public transport infrastructure. It will be necessary to invest in orderly and long-term public transport where new stop stations will be available for both city buses and regional buses, similar to what currently exists in the current hospital area. As the hospital will be moved further from the city center, it is also necessary to make Lund C more efficient with shorter stop times so that it will be easy to get to from other cities. To meet the need for public transport to the new hospital, a tramway similar to the one that exists today could be an alternative. Whether it is a completely new line or whether it is a redirection of the existing tramway, future studies will have to decide.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Transportförbindelsen till och från sjukhus har historiskt haft en avgörande betydelse för att kunna säkerhetsställa vård till patienter. I över 250 år har Sverige haft moderna sjukhus som fungerat som en livsviktig resurs för att tillhandahålla vård och stöd för patienter. För att kunna bidra till en rättvis och förstklassig vård krävs det att de anställda läkarna, sjuksköterskorna, undersköterskorna och annan vårdpersonal enkelt kan ta sig till och från sitt arbete för att kunna hjälpa de personer som är i behov av vård (Vårdhistoria, 2024). Infrastrukturen till och från sjukhus har därför varit en central del för att människor ska få den vård de behöver.

Lunds Universitetssjukhus är det största sjukhuset i Skåne. Sjukhuset har 5600 anställda och behandlar omkring 2000 patienter per dag (Region Skåne, 2024). Det finns en stor vilja att öka kapaciteten och modernisera sjukhuset. En upprustning av nuvarande sjukhus kommer vara omöjligt att göra med tanke på sjukhusets ålder. Därav planerar Lunds kommun tillsammans med Region Skåne att bygga ett nytt sjukhus på Smörlyckan (Lunds Kommun, 2024). Omlokaliseringen av sjukhuset kommer påverka de anställdas transportmönster samt kollektivtrafikens efterfrågan. Detta motiverar en noggrann undersökning av infrastrukturen gällande kollektivtrafiken till Lunds nya sjukhusområde.

Studien undersöker kollektivtrafikbehovet för de anställda till det nya sjukhus som är tänkt att börja byggas på Smörlyckan år 2040. Detta ska göras genom att undersöka resvanor till dagens sjukhus för att i ett senare skede kunna se var Smörlyckans möjligheter samt svagheter finns. Detta genomförs via en resvaneundersökning för de anställda på sjukhuset via en enkät där de anställda beskriver hur de tar sig till och från sitt arbete på Lunds nuvarande sjukhus. Studien kan komma att bli underlag för framtida beslut gällande planering av infrastrukturen på Smörlyckans sjukhusområde.

1.2 Frågeställningar

- Vilka åtgärder kan göras för att öka användningen av kollektivtrafik hos resenärerna?
- Hur kan kollektivtrafiken anpassas för att tillgodose behovet hos de anställda vid en omlokalisering?
- Vilka demografiska faktorer påverkar valet av transportmedel bland de anställda vid sjukhuset samt hur kan dessa faktorer beaktas vid planering av det framtida sjukhusets kollektivtrafik.

1.3 Rapportens disposition

I kapitel 1 behandlas inledning. Kapitel 2 berör den litteraturstudie som ligger till grund för rapporten. Kapitel 3 beskriver vilken metod samt material som kommer att användas i studien. Därefter presenteras resultatdelen i kapitel 4, som sedan kommer att sammanfattas i en slutsats och diskussion i kapitel 5. Avslutningsvis presenteras enkäten i appendix 1.

2. Litteraturstudie

Infrastruktur krävs för att ta sig från ett ställe till en annat. En av många transportmedel är kollektivtrafiken som kan väljas för att ta sig till och från sjukhuset. Kollektivtrafikens syfte är att främja samåkning mellan individer och därmed underlätta transporterna till de anställda men också vårdtagare (Hult, 2022). Därför är det viktigt att sjukhus har en stabil och punktlig kollektivtrafik som kan transportera människor till och från sjukhusområdet på ett snabbt och säkert sätt. Detta skapar även möjligheter för människor som annars hade haft svårt för att ta sig till sin arbetsplats.

2.1 Historien kring sjukhus kopplat till infrastruktur

Under de närmaste 250 åren har moderna sjukhus varit en etablerad del av den svenska sjukvården (*Vårdhistoria*, 2024), vilket har inneburit stora krav på infrastrukturen för att effektivt transportera individer till och från sjukhuset. I början var människor tvungna att ta sig till sjukhus till fots eller med häst och vagn. Under början av 1900-talet blev även cykel och bil alternativa transportmedel för att ta sig till och från sjukhuset (*Cykelns historia*, 2024). Det var även under samma tid som kollektivtrafik blev mer pålitlig och ett attraktivt transportmedel som började användas av människor i större utsträckning. Kollektivtrafiken kunde därmed bidra till ytterligare ett transportalternativ för människor, vilket för många blev ett effektivare sätt för människor att ta sig till och från arbetsplatsen eller sina fritidsintressen (*Svensk kollektivtrafik*, 2024a). Under senare tid har allt fler människor börjat åka kollektivt både på grund av fordonsutvecklingen av bussar, tåg och spårvagn men även att servicenivån inom kollektivtrafiken utvecklats. Det ska även nämnas att människor i allmänhet fått större förståelse för sina klimatavtryck, och därav efterfrågas utökad kollektivtrafik efterfrågas och man väljer att samåka i högre utsträckning (Book *et al.*, 2016).

2.2 Varför väljer människor att åka kollektivtrafik

Valet av transportmedel vid resor kan bero på flera olika anledningar. Det kan exempelvis handla om personens ekonomi eller om personen i fråga har fysiska svårigheter som gör att vissa transportmedel inte går att använda sig utav. Kollektivtrafik är till för att ge människor möjlighet att samåka till och från jobb eller fritidsintressen och därav hjälpa människor att ta sig från punkt A till B (Hydén, 2008). Det finns även flera faktorer som påverkar hur mycket kollektivtrafik personen åker, det kan exempelvis handla om kön, ålder, avstånd till jobbet eller tillgång till bil. Dessa demografiska grupper kan påverka hur och i vilken utsträckning människor åker kollektivt.

Anledningarna till att människor väljer att åka kollektivtrafik kan vara många och varierande. Det är viktigt att fördelarna väger upp nackdelarna för att människor ska välja detta transportmedel. Fördelarna med kollektivtrafik är dess konkurrenskraft när det kommer till att transportera många människor in mot centrum, då många människor vill transportera sig in mot stadskärnan för arbete eller fritidsaktiviteter. Då en tredjedel av alla människor över 18 år i Sverige saknar körkort (Hydén, 2008) blir kollektivtrafiken ett nödvändigt sätt att ta sig till och från arbete eller fritidsaktiviteter (Hydén, 2008).

Kollektivtrafikens nackdel är att den är oflexibel och att resenären blir beroende av kollektivtrafikstidtabeller. Det kan innebära att resenärens behov inte blir uppfyllda och att alla resor inte blir möjliga att göra med kollektivtrafik. En annan aspekt som gör att människor väljer kollektivtrafik framför andra transportsätt är att med en förbättrad kollektivtrafik kan människor söka sig längre bort för arbete eller fritidsaktiviteter. Restiden för resor/dag har genomsnittligt varit 70 minuter per person i och med en effektivare infrastruktur och kollektivtrafik så har avstånden blivit allt större (Lindelöw och Klingwall, 2009). Detta har bidragit till att resor som tidigare gjorts till fots eller med cykel enkelt kan bytas ut mot tåg, spårvagn eller bus. Detta gör att människor som tidigare kunde ta sig några kilometer nu kan ta sig fler mil på samma tid. Avslutningsvis så finns det flera hälsofördelar med att åka kollektivtrafik istället för att åka bil. Säkerheten för kollektivtrafik är högre och det är färre olyckor som sker i samband med kollektivtrafik än med bil. Därav är det tryggare och finns mindre risk för att skada sig om resenärer väljer att åka kollektivt (Sveriges kommuner och regioner, 2022). Kollektivtrafikens resenärer kan också uppnå bättre hälsa, då de ofta promenerar till närmaste hållplats eller station för att ta bussen, tåget eller spårvagnen. Denna extra promenad är fördelaktig för hälsan (Holmberg, 2013).

2.3 Vad räknas som god kollektivtrafik till och från sjukhus

Det centrala för att planera en god och stabil infrastruktur av kollektivtrafik till och från sjukhus, är att den är anpassad efter de personer som ska ta del av den. Eftersom sjukhusets besökare främst är människor som är i behov av vård gör detta att det ställs andra krav på bussarna, tåg eller spårvagn än på andra ställen. Detta kan till exempel handla om krav på ramper för rullstolsbundna eller ledstråk för blinda. Dessa är saker som är vanligt förekommande när kommuner och regioner bygger nytt men inte finns överallt än (Hydén, 2008). Det finns ingen extra kravställning för sjukhushållplatser utan alla hållplatser är byggda för att tillföra behovet som sätts gällande tillgänglighetsanpassning (Skånetrafiken, 2024).

Det finns vissa speciella behov som ställs på den kollektivtrafik som är ansluten till sjukhusområdet, detta berör exempelvis den allmänna kvaliteten på kollektivtrafiken i Lund och att den ska följa vissa standarder såsom säkerhet, tillförlitlighet, flexibilitet och frekvens. Olika resenärer kräver olika faktorer vad de tycker är viktigast. När det kommer till olika transportmedelsgrupper så är det viktigast för bilisterna att kollektivtrafiken får ett större utbud och avgångar som passar individen (Svensk kollektivtrafik, 2024b). För de som växlar mellan kollektivtrafik och bil när de ska resa är det fortfarande viktigt med utbud, avgångar och korta restider.

För att en plats ska vara användbar så behöver det finnas enkla sätt att ta sig till och från platsen. Detta kan exempelvis beröra infrastruktur, kollektivtrafik eller olika parkeringsmöjligheter. Dessa faktorer påverkar därefter vilket transportmedel en person tar. Om en parkeringsavgift införs så åker i regel färre personer bil om andra transportmedel finns tillgängliga. Detta tyder på att det finns olika sätt som kommuner med enkla medel kan förändra valet av transportmedel hos vissa personer genom att göra det svårare att använda en viss typ av färdmedel. (Trafikverket, 2020)

För att skapa en mer hållbar & effektiv transportmiljö är det också viktigt att tänka på hur åtgärderna kan främja andra former av transport, som exempelvis cykling och gång. Om vägar och gångbanor är väl underhållna och säkra, kommer fler människor att välja dessa alternativ. Investeringar i cykelvägar och gångstråk kan därmed på sikt minska

bilberoendet och därmed även trafikstockningar och utsläpp. Att integrera kollektivtrafik med andra transportmedel, så att ha cykelparkeringar vid busshållplatser och tågstationer, gör det lättare för människor att kombinera olika färd sätt. Det är också viktigt att informera och uppmuntra allmänheten om de alternativ som finns. (Trafikverket, 2020)

Informationskampanjer och incitament, där rabatterade biljetter eller belöningar för att använda cykel, kan vara effektiva sätt att förändra beteenden hos personen. Att visa fördelarna med att välja mer hållbara transportmedel kan man långsamt förändra samhällsnormer och därmed skapa en kultur där det är naturligt att välja dessa alternativ (Forward, 2023).

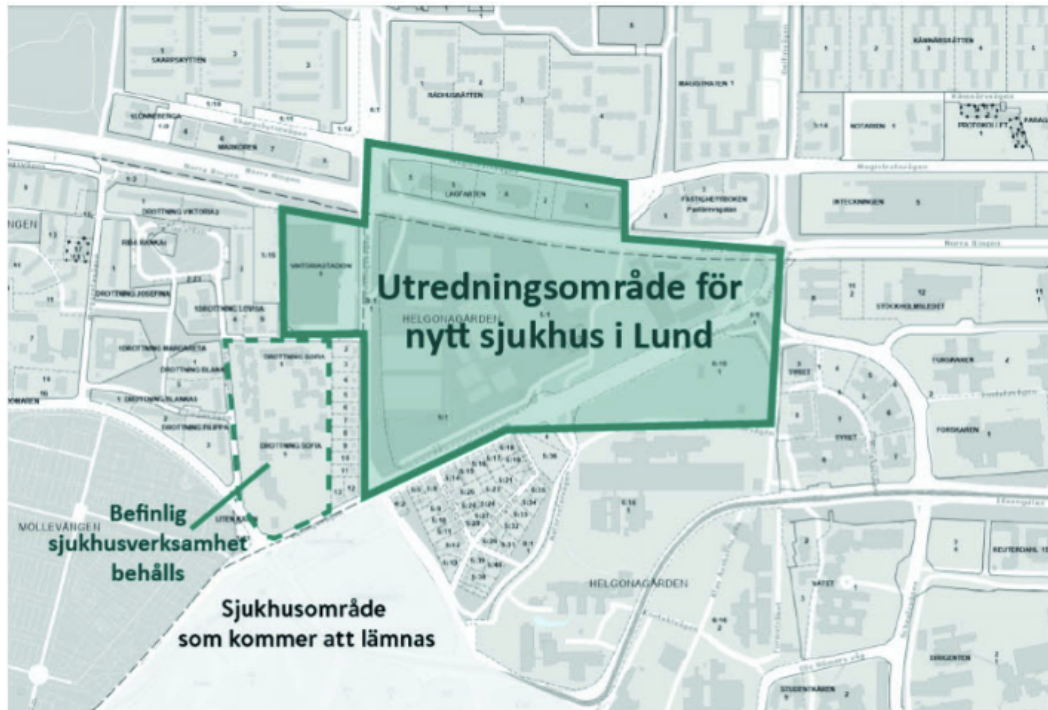
För val av resor påverkar även miljöaspekten valet av transportmedel. För att bibehålla de som idag redan åker kollektivtrafik är det viktigt att upplevelsen för kollektivtrafikresenärerna bibehålls eller förbättras. Detta innebär exempelvis handla om faktorer som att bussen har en hög punktlighet eller att den är prisvärd (Svensk kollektivtrafik, 2024b).

Utifrån demografiska grupper, såsom ålder, kön och avstånd till resmålet så skiljer det sig mycket i val av transportsätt. Den största skillnaden mellan de olika könen är att män oftare väljer bil än vad kvinnor gör. Detta beror på att män har en större tillgång till bil eller till högre grad äger en bil då de generellt tjänar mer pengar än kvinnor (Hydén, 2008). Utifrån åldersgrupperingar så har yngre personer större benägenhet att välja bort bilen då det kanske inte har råd eller vill ha ett mer aktivt transportsätt (Löf, 2010). Det finns också studier som visar att avståndet till resmålet också påverkar människors användande av bilen. Desto längre från resmålet personen bor desto mer benägen är personen att välja bilen som transportsätt i stället för exempelvis kollektivtrafik eller cykel (Löf, 2010).

3 Metod och material

3.1 Case - Lunds nya sjukhusområde

Figur 1, Det nya sjukhusområdet *Smörlyckan* (Lunds kommun, 2022)

Efter en utredning på åtta år (Torkelsson, 2023) så beslutades det i November 2023 att det nya sjukhuset kommer placeras på det område som kallas för *Smörlyckan*. Smörlyckan är ett område beläget i norra delen av Lund. Läget för nya sjukhusområdet är mellan Lunds Tekniska Högskola och bostadsområdena Möllevången och Norra Fäladen med både villor och lägenhetshus. Distansen till stadskärnan i Lund är cirka 2 kilometer.

Smörlyckan är ett område mellan Getingevägen, Tornavägen och Norra Ringen. Idag finns där fotboll- och tennisplaner samt en hästgård med hästhoppningsmöjligheter. Prognosen för det nya sjukhuset är att det enligt egen utsago ska bli Europas främsta universitetssjukhus och vara klart cirka 2045–2050 (*Nya sjukhuset*, 2023).

Sjukhuset beräknas kosta mellan 35 – 40 miljarder kronor (Torkelsson, 2023). Som en jämförelse så kostade Nya Karolinska i Solna 23 miljarder och var när det stod färdigt 2018 världens dyraste sjukhus (Karolinska, 2021).

Ett sjukhus på Smörlyckan i Lund är just nu i planeringsfasen där många olika alternativ ställs emot varandra för att ta fram det mest lönsamma alternativet, både ekonomiskt och användarmässigt. Lunds spårväg blev färdig 2020 och sträcker sig förbi det nuvarande sjukhusområdet. Trots att avståndet mellan dagens sjukhus och Smörlyckan som kortast är 250 meter (Google Maps, 2024) kommer det krävas stora ombyggnationer och justeringar för att få spårvägen att nå fram till det nya sjukhuset (Lund kommun, 2024).

Kollektivtrafiken till det nya området är begränsat. Till dagens sjukhusområde (2) går 4 av 6 stadsbussar samt spårvägen medan till Smörlyckan (3) går det endast 2 av 6 stadsbussar. Nedan visas dagens kollektivtrafikenät. Hållplatsen ”Universitetsjukhuset” är den hållplats bortsett från Lund C (1) som flest linjer går igenom (Skånetrafiken, 2024).

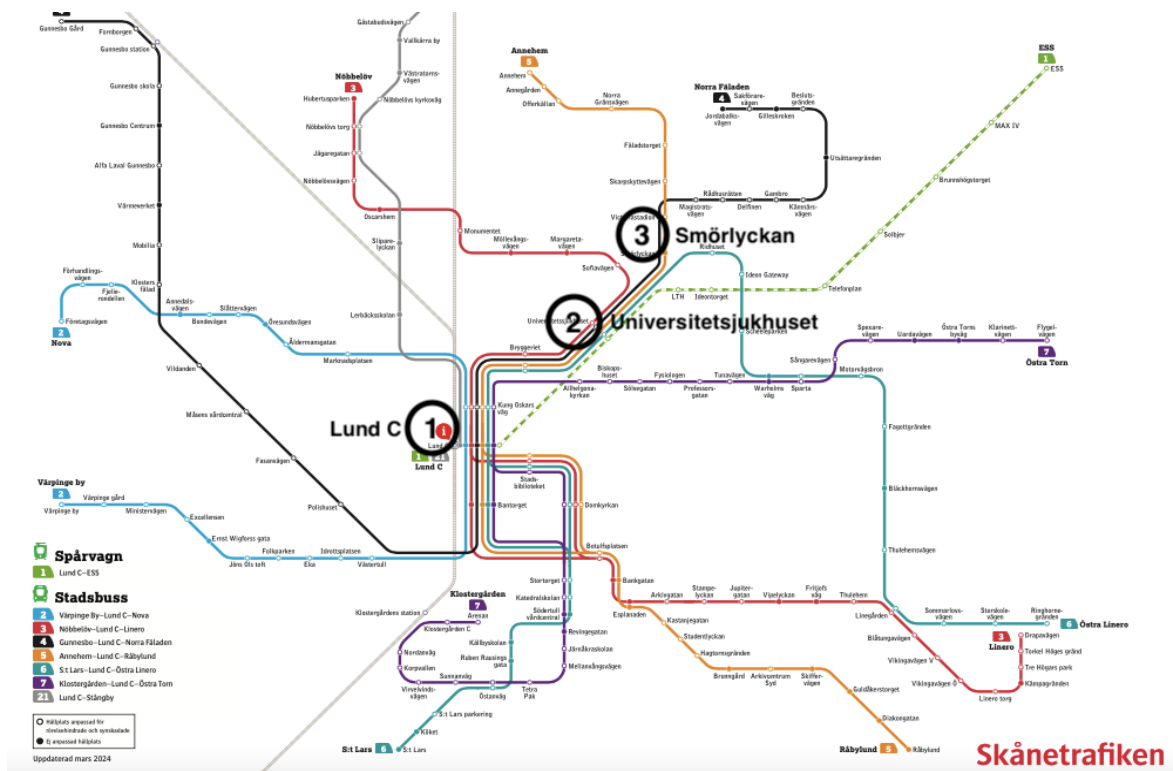

Figure 2, Stadsbuss samt spårvägstrafik i Lund (Skånetrafiken, 2024)

För regionbussar så går 5 av 5 bussar och 2 av 2 expressbussar förbi hållplatsen *Universitetssjukhuset* men endast 2 av 5 går förbi hållplats *Getingevägen* (regionbusshållplats) vilket är i södra delen av Smörlyckanområdet. Inga regionsbussar går förbi hållplatsen *Smörlyckan* där stadsbussarna stannar.

Det finns även en viss skillnad i antalet hållplatser mellan det nuvarande sjukhusområdet jämfört med Smörlyckan där Lunds Universitetssjukhus har sex hållplatser för buss och spårväg medan Smörlyckan endast har två (Skånetrafiken, 2024).

När det kommer till beslutsfattande arbetar Lunds kommunen och Skånetrafiken med ett tätt samarbete för att komma fram till den bästa lösningen av kollektivtrafik till intressanta punkter för medborgarna. Lunds kommun jobbar med lite längre tidsramar på cirka 5-25 år fram i tiden medan Skånetrafiken behandlar mer aktuella saker.

3.2 Datainsamling och Analys

3.2.1 Metod för resvaneundersökning

Studien användes av en kvantitativ forskningsdesign med enkäter för datainsamling. Enkäten bestod av 20 frågor, både flervals- och öppna frågor, som utvecklades baserat på tidigare forskning inom området (Smith, 2015). Urvalet av deltagare gjordes genom stratifierad randomisering för att säkerställa representativitet (Cohen, 2013).

Denna studie sammanställde en resvaneundersökning för personalen på dagens sjukhus. Undersökningen genomfördes i April 2024, och använde sig av undersökningsverktyget *Sunet Survey* som är Lunds Univeristets egna undersökningsverktyg där all data är anonym och hanteras enligt GDPR. Undersökningen skickades till 2000 av sjukhusets anställda på sjukhuset baserat på en anonym maillista som tillhandahölls ifrån Region Skånes HR-avdelning. När enkäten stängde efter två veckor så hade 780 av 2000 personer svarat på undersökningen, vilket gav en svarsfrekvens på 40%.

De primära frågorna i enkäten behandlade frågor angående den anställdas demografiska förutsättningar. Dessa förutsättningar berörde kön, ålder, avstånd till arbete, tillgång till bil samt hur många som bor i hushållet. Tanken med den demografiska datan var att kunna kategorisera in den anställda på sjukhuset i olika grupperingar och därmed kunna se mönster beroende på de olika demografiska grupperna. Frågorna därefter handlade mer om hur anställda kommer till och från sitt arbete. Även den anställdes inställning till att resa kollektivt undersöktes. De avslutade frågorna i resvaneundersökningen berörde det nya sjukhuset i Lund och hur den anställda ser på att åka kollektivt till arbetet i framtiden. Eftersom sjukhuset förväntas ha byggstart först år 2040 så är de en hypotetiska svar som den anställda ger men på grund av mängden svar kan de bli relevant och en nutidsanalys över hur de anställda tänker kring resandet till det nya sjukhuset som ska byggas i Lund. Undersökningen kan därmed visa upp mönster för hur anställda reser både utifrån de demografiska grupperna och förstå de olika transportmedelgruppernas (gång/cykel, bil, kollektivt samt blandat) inställning och åsiker angående kollektivtrafiken i Lund och framför allt till det nya sjukhuset.

3.2.2 Analys av data

Utfallet av undersökningen genererade en excelfil för alla som svarande i undersökningen.

Utifrån den data som samlades in genomfördes därefter en analys där respondenterna grupperades enligt olika demografiska kategorier utifrån deras val av transportmedel. För att underlätta förståelsen av svaren delades dessa in i tydligare kategorier, vilket möjliggjorde en visuell presentation i form av diagram i resultatskapitlet. Dessutom förenklades vissa svarsalternativ inom grupperna ålder, avstånd och inställning till kollektivtrafik av skribenten. Detta gjordes för att identifiera tydliga mönster och underlätta tolkningen av studiens resultat.

4. Resultat

I detta kapitel sammanställs resultatet från resvanenundersökningen där det söks efter mönster hur de anställda tar sig till och från arbetet. Resvaneundersökningens resultat kommer delas in i tre olika perspektiv. Första perspektivet är utifrån val av transportmedel för olika demografiska grupper, det andra perspektivet berör hur de olika transportmedelgruppernas åsikter gällande kollektivtrafik. Det tredje och sista perspektivet behandlar resor till det nya sjukhuset med kollektivtrafik samt den anställdas inställning till det nya sjukhusets placering.

Tabell 1, Antalet respondenter från varje demografisk grupp

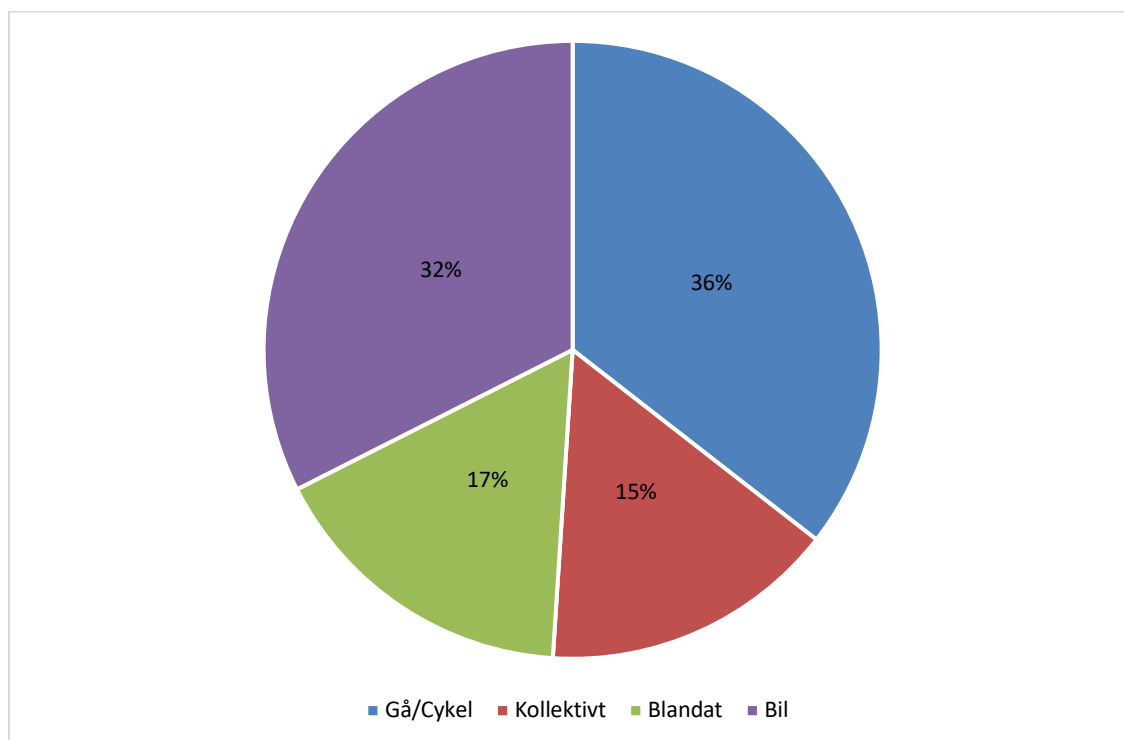
Kategorier	Grupp	Procent (%)
Kön (N=777)	Män	30
	Kvinnor	70
	Vill inte svara	<1
Ålder (N=775)	<39	4
	40–64	87
	65>	9
Avstånd (N=776)	<5km	37
	5-15km	23
	15km>	40
Tillgång till bil (N=777)	Ingen bil	11
	Tillgång till en bil	55
	Tillgång till mer än en bil	34

I *Tabell 1* återfinns antalet personer samt procentuell del från varje demografisk grupp. Det är utifrån dessa grupperingar som sammställningen kommer ta form.

De demografiska strukturen för de som svarade på undersökningen gav en tydlig bild över de anställda på sjukhuset i Lund. Andelen kvinnor som deltog i undersökningen var 70 %.

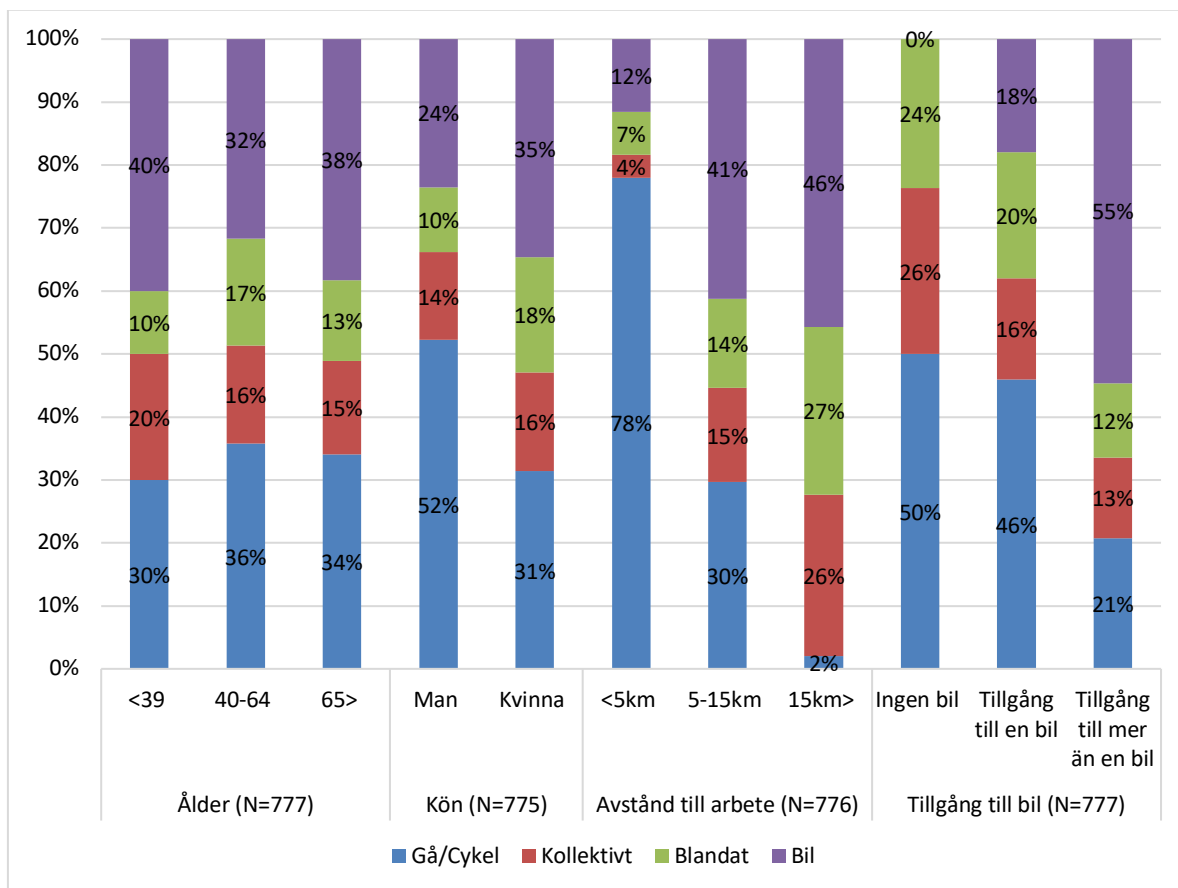
Den vanligaste ålderskategorin var i åldrarna mellan 40-65 år (87 %). Av alla anställda så svarade 89 % att de hade tillgång till bil. Avståndsfördelningen var någorlunda jämt fördelat mellan de olika grupperingarna.

Nedan kommer fördelningen över valet av transportmedel till sjukhuset för de anställda. Det går att utläsa att 32% (kollektivt och blandat) väljer att åka kollektivtrafik till arbetet, för bil och gång & cykel väljer nästan en tredjedel respektive transportsätt.

Figur 3, Transportmedelfördelningen för de anställda

4.1 Hur olika demografiska grupper åker till sjukhuset

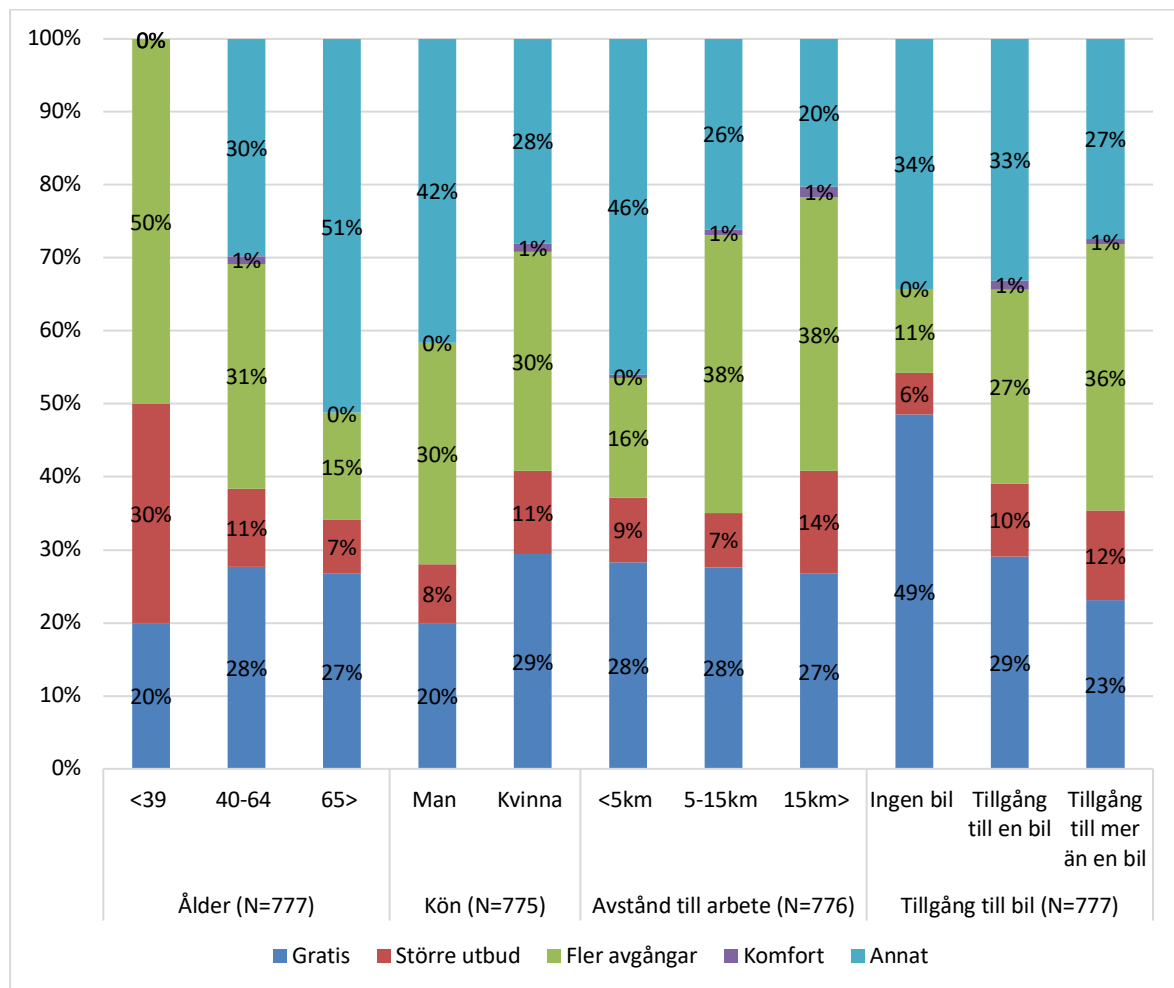
Figur 4, Val av transportmedel till arbete

Figur 4 visar val av transportmedel för de olika demografiska grupperna såsom ålder, kön, avstånd mellan arbete och hem samt tillgång till bil. Det observeras ingen större skillnad mellan åldersgrupperna angående hur de väljer transportmedel till och från arbetet. Det skiljer väldigt lite mellan de olika grupperna där 30 % använder sig av kollektivtrafik eller blandat. Det finns stora skillnader mellan könen, där män (52%) tenderar att cykla och gå mer än kvinnor (31%). Kvinnor är mer benägna att åka bil till arbetet (35%) jämfört med män (24%). För de som bor närmare än 5 km från sjukhuset, så cyklar eller går en stor majoritet (78%), medan 11 % använder sig av kollektivtrafik och 12% åker bil. Denna grupp antas cykla eller gå även till det nya sjukhusområdet. När distansen till arbetet är längre än 5 kilometer tenderar fler anställda att åka bil till jobbet där nästan hälften av dem åker bil. Det finns en tydlig skillnad när den anställda bor mer än 15 kilometer från sjukhuset då 53 % av de anställda använder sig av kollektivtrafik vilket indikerar ett stort behov av kollektivtrafik för denna grupp.

Tillgången till bil förändrar även den anställdes transportmedelsval, när den anställde ej har tillgång till bil väljer 50 % av de anställda att åka kollektivtrafik till arbetet. Den gruppen som har tillgång till en bil i sitt hushåll åker 36 % kollektivt och har den anställde mer än en bil i hushållet väljer endast 25% att åka kollektivt till och från sitt arbete.

Det anmärkningsvärda är att kvinnor i högre utsträckning väljer att åka bil till arbetet jämfört med män. Detta skulle kunna bero på att andelen kvinnor som svarande på enkäten var högre än andelen män, men går emot littearturen som menar på att män i högre utsträckning använder sig av bil som transportmedel (Hydén, 2008).

4.1.1 Den anställdas åsikter angående kollektivtrafik i Lund

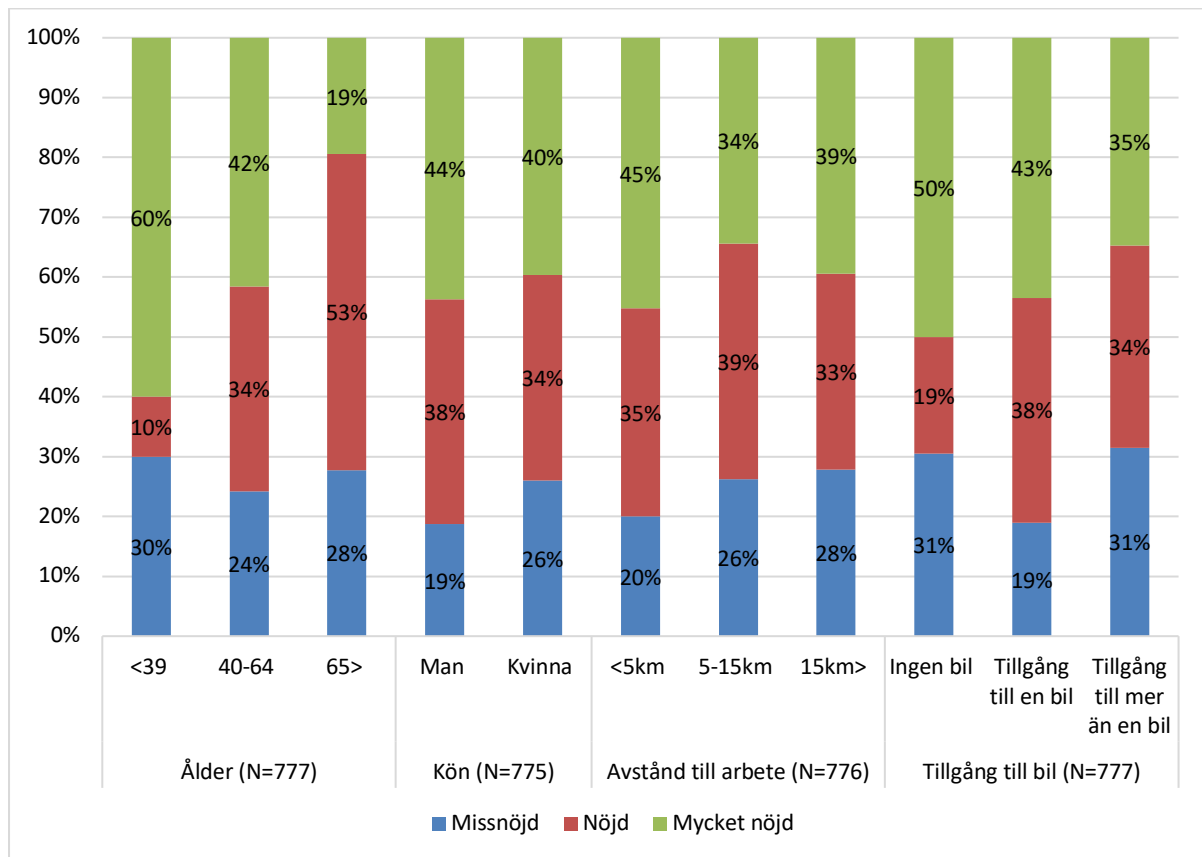

Figur 5, Den viktigaste faktorn till att åka mer kollektivt

Grupperingen med hänseende på demografiska informationen är intakt, men nu är faktorerna baserat på vad som skulle få de anställda att åka mer kollektivtrafik till det nuvarande sjukhuset. De olika alternativen var: *Åka gratis, större utbud, fler avgångar,*

komfort eller *annat* där respondenten kunde ange eget svar. Den viktigaste faktorn till att åka mer kollektivtrafik för gruppen anställda som bor mer än 5 km från sjukhusets är *fler avgångar* (38%). För de anställda som inte har tillgång till bil så är *gratis kollektivtrafik* (49 %) det som påverkar valet mest. Personer yngre än 40 år tycker att ett större utbud och fler avgångar är de viktigaste faktorerna som skulle få denna grupp att åka mer kollektivt. Ingen av grupperna anger att komfort som viktigt vilket tyder på att Skånetrafiken håller hög standard i sina fordon. Det vanligaste svaret för de äldre personerna var *annat* där var att personen själv fick ange eget svar. Det mest återkommande kommentarerna berörde; *miljön, punktlighet, långsam kollektivtrafik och trafiksäkerhet*. Dessa svar tyder på att det finns stor utvecklingspotential inom kollektivtrafiken för att möta den anställdes krav för att det ska bli fler som åker kollektivt till arbetet.

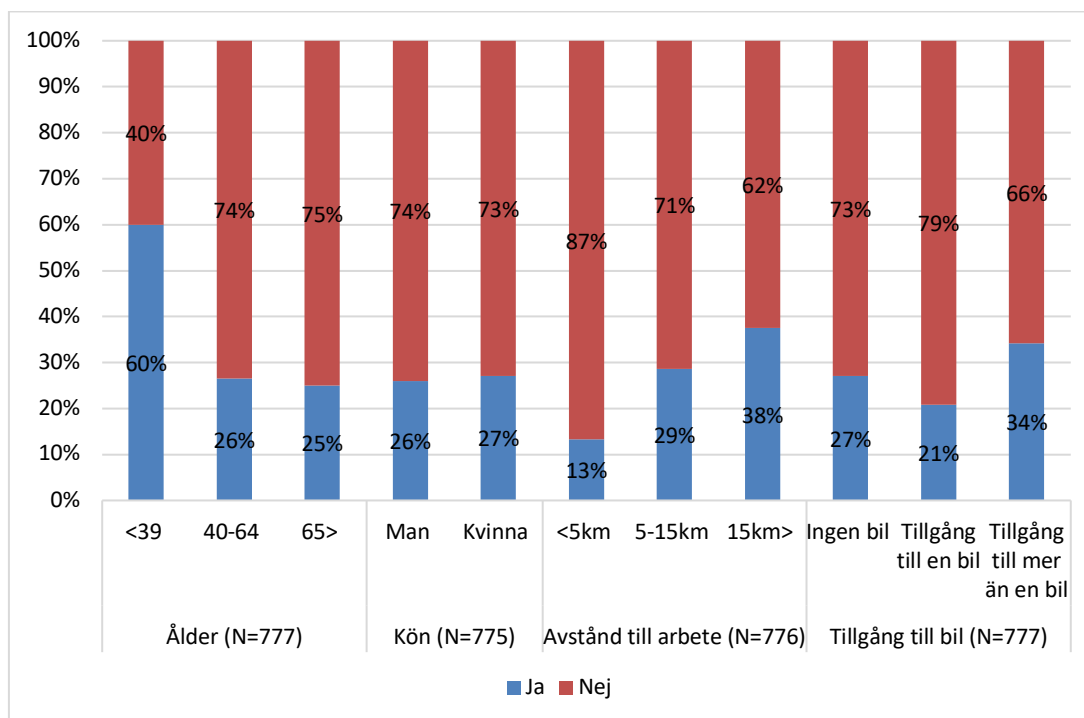
I *Figur 6* nedan återfinns ett diagram som berör hur nöjd den anställde är över kollektivtrafiken i Lund.

Figur 6, Anställdes nöjdheter över kollektivtrafiken i Lund

Resultatet i *Figur 6* visar att en relativt liten andel är missnöjda med kollektivtrafiken i Lund. De anställda som var under 40 år tillsammans med de som inte har tillgång till bil är de grupperna som extra missnöjda med kollektivtrafiken, en stor anledning är att gruppen utan bil inte har andra alternativ än kollektivtrafiken. Gruppen som ej har tillgång till bil svarar förvånansvärt då de till högre grad åker kollektivt till arbetet. Resultatet var annars väldigt jämt mellan grupperna där dessa olika procentenheter kan hänvisas till osäkerheten i enkäten och i hur personerna svarade. För de personer som inte har tillgång till bil och därav åker mer kollektivt än andra grupper så verkar det inte förändra deras inställning till kollektivtrafiken utan de har en samsyn som resterande grupper.

Nedan kommer ett diagram angående om den anställde är benägen att åka mer kollektivtrafik till sitt arbete i framtiden. Detta gjordes genom en ”ja eller nej” fråga.

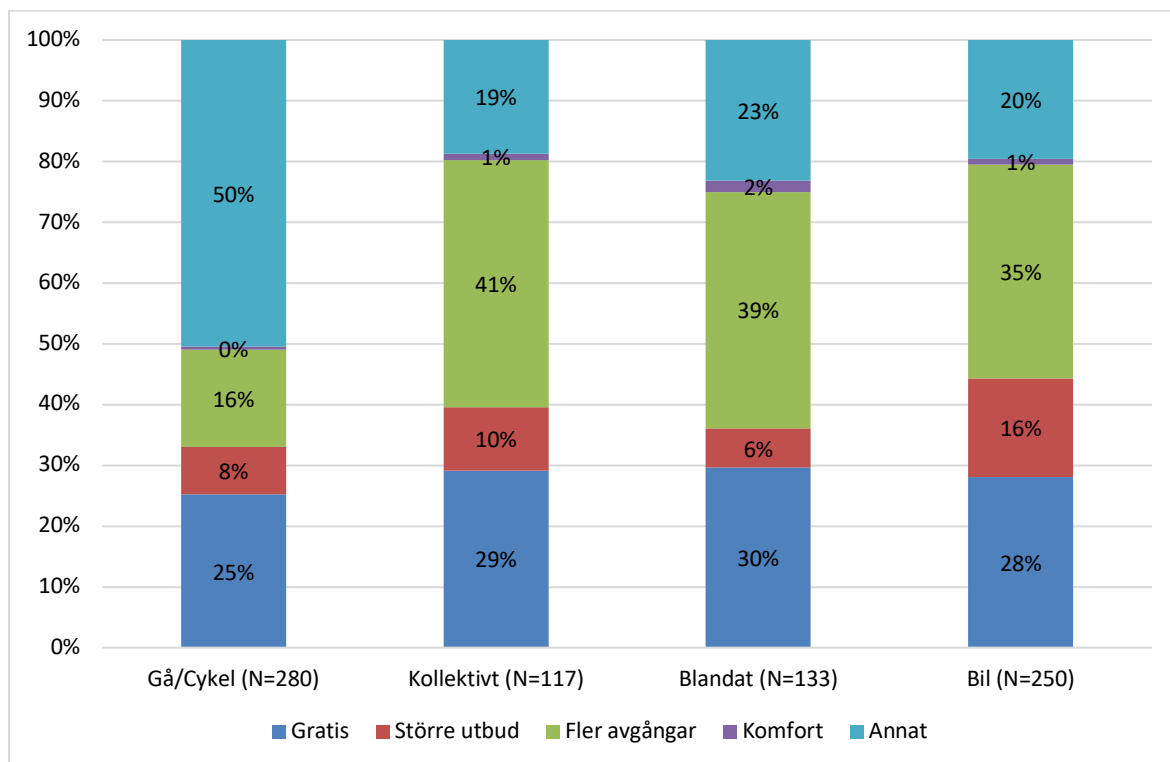

Figur 7 , Den anställdes inställning att göra fler av sina arbetsresor med kollektivtrafiken

Resultatet som visas i *Figur 7* tyder på att större delen av de anställda inte vill åka mer kollektivtrafik än vad de gör i nuläget. Mer än hälften av de tillfrågade är negativt inställda till att åka mer kollektivt än vad de gör idag. En av anledningarna till detta resultat kan bero på att de som redan åker kollektivtrafik till sitt arbete inte vill åka mer än vad de redan gör. Eftersom andelen som åker kollektivtrafik eller blandat (kollektivtrafik & gång och cykel) till arbetet ligger på cirka 30% förändrar det resultatet och gör att varannan anställd är positivt inställd till att åka kollektivt. En annan aspekt är det som berör dem som bor inom 5 km från sjukhuset. De kommer att fortsätta cykla och promenera till arbetet och har därför inget behov av att åka mer kollektivt. Även om det är många anställda som har en negativ inställning så är det generellt 20 % villiga att åka mer kollektivt än vad de gör idag där personer med mer än en bil har angett ett större intresse (34%) att åka mer kollektivt. Detta gäller även grupperna bestående av personer yngre än 40 år (60%) och personer som bor mer än 15 km från arbetet är minst benägna att åka mer kollektivtrafik än idag. Den sista kategorin berör personer som bor längre från sjukhuset där möjlighet till kollektivtrafik inte möter resenärens behov och därmed inte är möjligt i samma utsträckning som i storstäder.

4.2 Den anställdes inställning till kollektivtrafiken

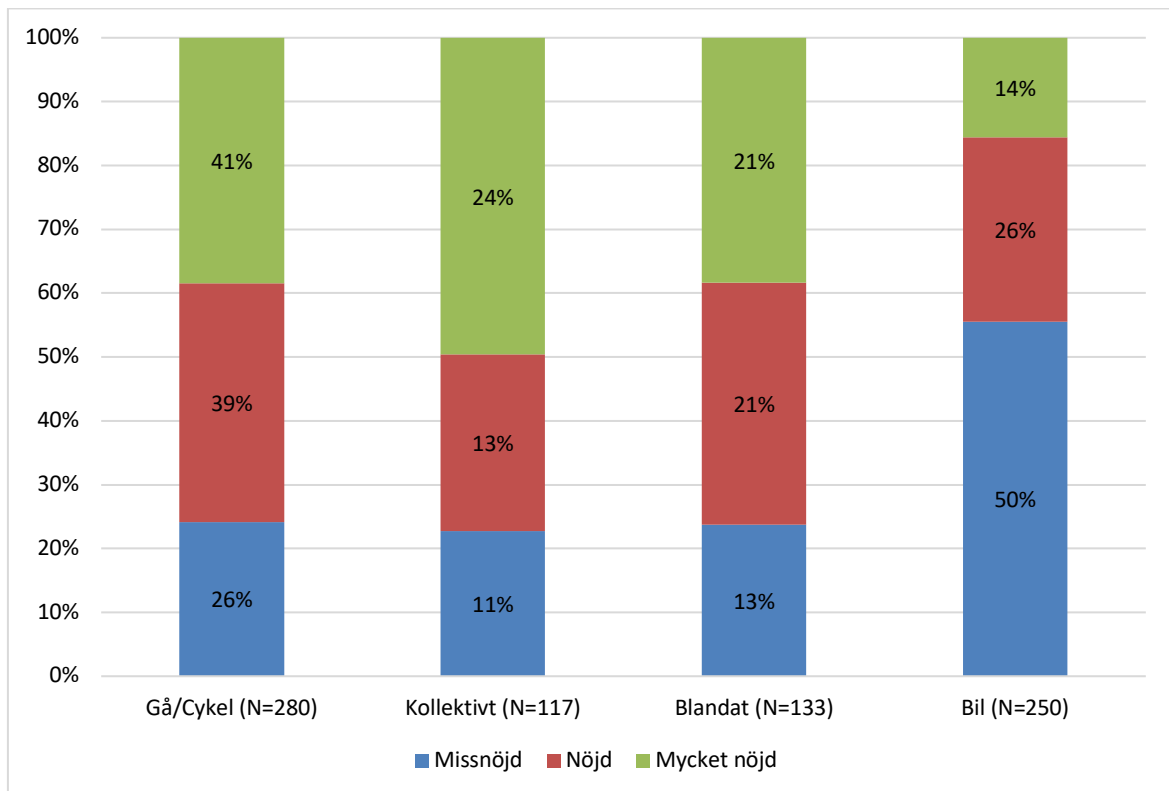
Här återanvänds frågan angående vad som är den viktigaste faktorn för att den anställda på sjukhuset skulle åka mer kollektivtrafik. De anställda sorterades efter vilka som väljer att åka respektive transportmedel och kategoriserades in i deras syn på vad som är den viktigaste faktor för att åka mer kollektivtrafik. I *Figur 8* sammanfattas resultatet.

Figur 8, Viktigste faktorn för att åka mer kollektivt

Majoriteten av de anställda som använder sig av kollektivtrafik men även bilförarna önskar fler avgångar (35–40%) vilket såklart inte är lika betydelsefullt för de som går och cyklar till arbetet. Gratis kollektivtrafik är en stark faktor för alla grupperna (25–30%). Slutligen är komfort (0–2%) något som inte anses viktigt för någon av trafikanterna. För de som går eller cyklar så svarar 50% *annat*, detta kan bero på att denna grupp till stor sannolikhet bor i närheten av sjukhuset där en promenad ibland är snabbare än kollektivtrafiken i Lund. Svaret *annat* förekommer i varje grupp där de mest återkommande kommentarerna berörde *miljön, punktlighet, långsam kollektivtrafik och, trafiksäkerhet*.

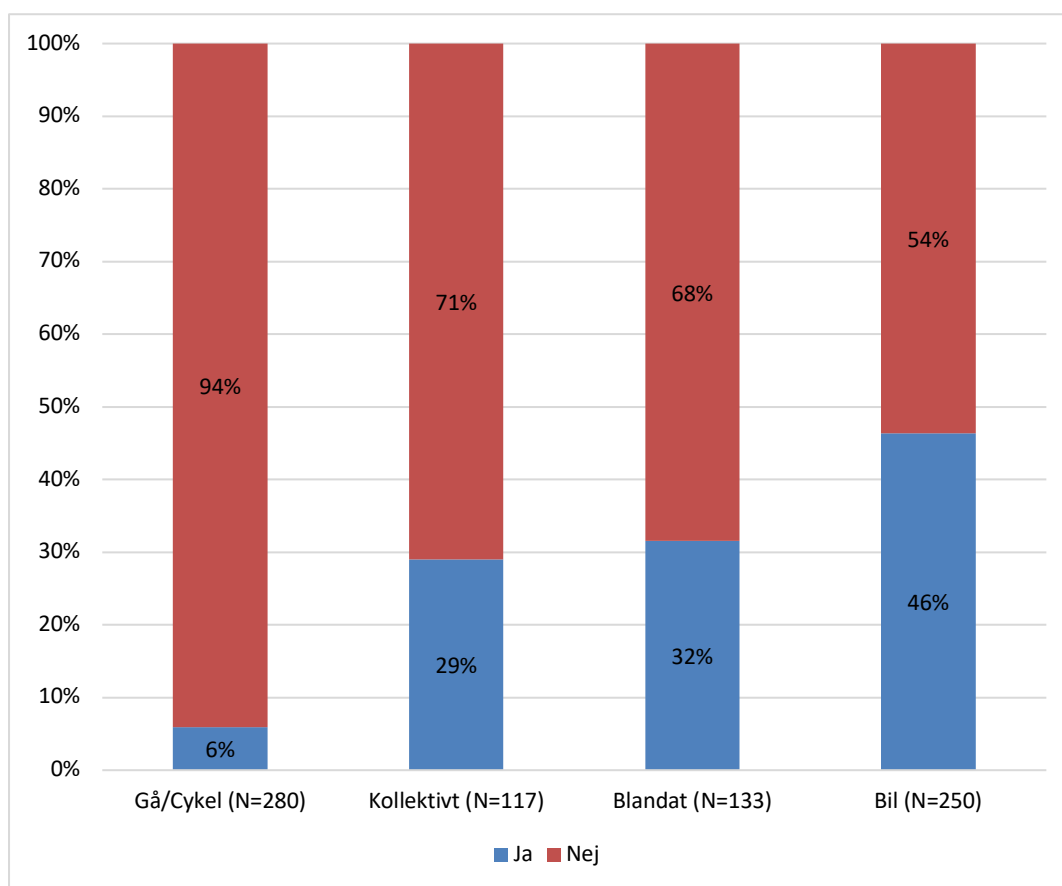
Figur 9 visar på hur nöjd den anställdes är med kollektivtrafiken i Lund utifrån de olika transportmedelsgrupperna.

Figur 9, Anställdes nöjdhet över kollektivtrafiken i Lund

Resultatet påvisar missnöjdsamheten bilisterna känner över kollektivtrafiken i Lund, där hela 50 % är missnöjda vilket kan vara en stor faktor till att de väljer bilen till arbetet i stället för att åka kollektivt. Det är denna grupp där det finns mest utvecklingspotential att omvandla resor till kollektivtrafikresor. Det är också intressant att se hur nöjda nuvarande kollektivtrafikresenärer är. Av de som åker kollektivtrafik idag så är 89 % *nöjda* alternativt *mycket nöjda*.

Figur 10 nedan visar den anställdes benägenhet att åka mer kollektivtrafik än idag.

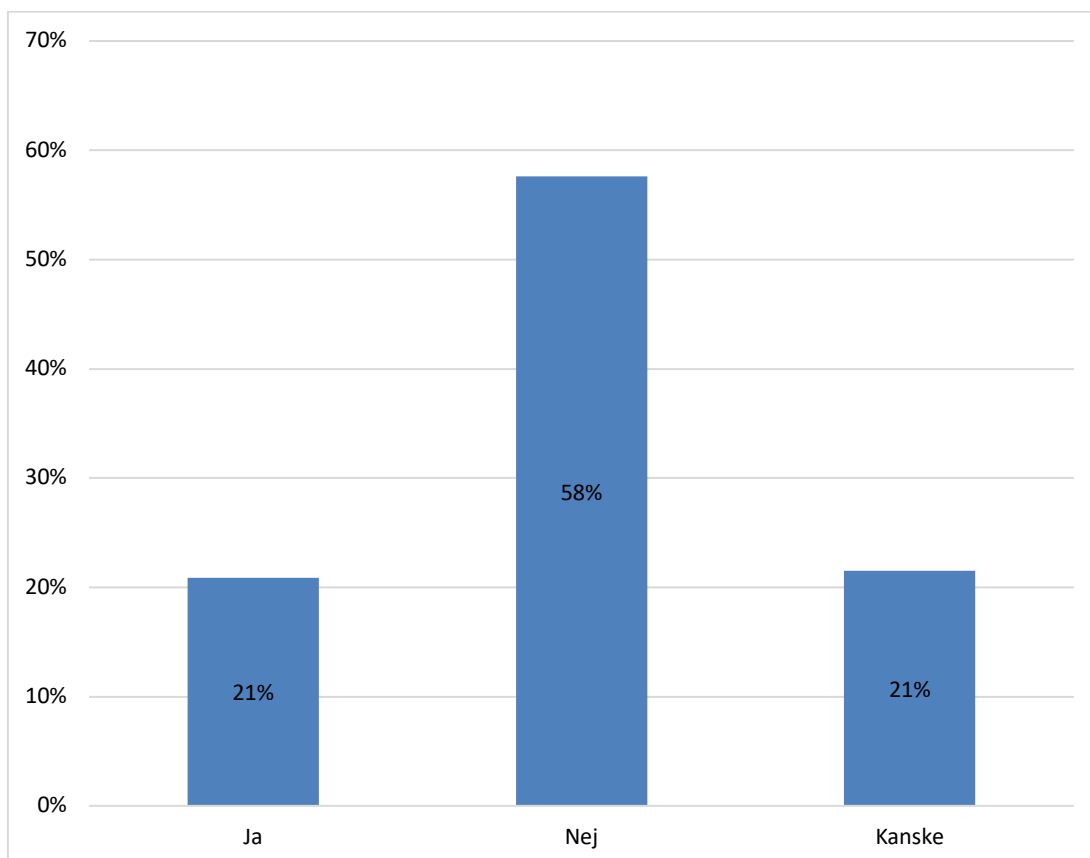
Figur 10, Anställdes benägenhet att åka mer kollektivtrafiken än idag i Lund

Resultatet påvisar att väldigt många anställda är negativt inställda till att åka mer kollektivtrafik än vad de redan gör idag. Det är dock värt att notera att cirka 50 % av nuvarande bilförare är positivt inställda till att använda sig av mer kollektivtrafik än vad de gör i dagsläget.

4.3 Utmaningarna/Möjligheter för kollektivtrafiken till det nya sjukhuset i Lund

4.3.1 Kollektivtrafik till det nya sjukhuset

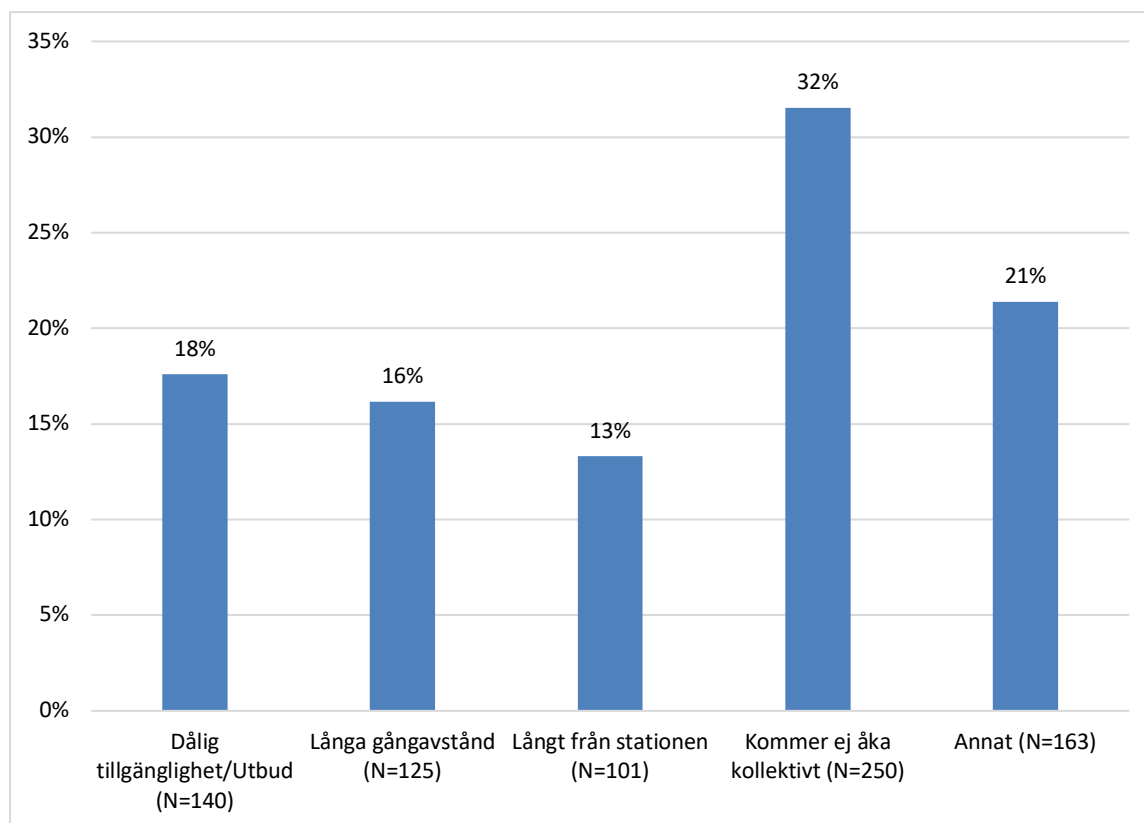
När det kommer till de anställdas inställning till att åka kollektivt så mättes det genom frågan ”är du villig att åka kollektivtrafik till det nya sjukhuset” med svarsalternativen ”ja”, ”nej” eller ”kanske”. Resultatet redovisas i *Figur 11* nedan.

Figur 11, Anställdes inställning att åka kollektivtrafik till det nya sjukhuset i Lund

Resultatet från *figur 11* visar att endast 21 % tror sig använda kollektivtrafiken till det nya sjukhuset på Smörlyckan. Detta resultat är anmärkningsvärt då det i dagsläget är 32 % som åker kollektivt till arbetet. Detta betyder att en omplacering av sjukhusområdet kan göra att 10% av de anställda troligen kommer sluta åka kollektivt.

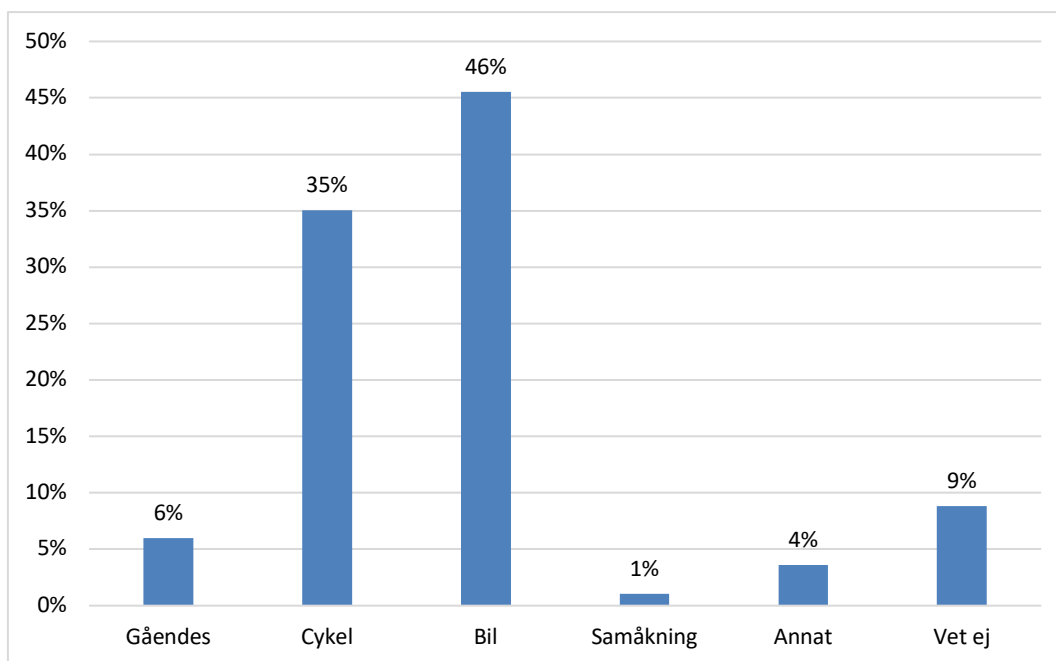
Den anställda svarade därefter på frågan gällande benägenheten att åka kollektivt till det nya sjukhuset och vad de anser är kan bli svårigheterna för att åka kollektivtrafik till det nya sjukhuset. Svartalternativen i enkäten var: *dålig tillgänglighet/utbud, långa gångavstånd, långt från dagens centralstation* eller *"annat"*. Det går även att svara att den anställda *ej kommer åka kollektivt*. Resultatet visas i *Figur 12*.

Figur 12, Vad den anställda tror blir den största anledningen att INTE åka kollektivtrafik till det nya sjukhuset

Ungefär en femtedel svarade *annat* och där återfanns vanligtvis svaren: *höga priser, för långa restider jämfört med bilen*. Dåligt utbud samt långa gångavstånd var de mest frekventa svaren gällande vad den anställda tror sig komma vara den största anledningen att inte åka kollektivt till arbetet. Detta gör att det nya sjukhusområdet kommer behövas vara mer lättillgängligt än det nuvarande område med fler avgångar och med kortare gångavstånd än nuläget. Att resultatet varierar för de som inte vill åka kollektivt mellan *figur 11* och *12* (58% mot 32%) är på grund av att i *figur 12* kommer vissa personer som svarat *nej* i *figur 11* att svara något av de andra alternativen.

De anställdas tillfrågades även vilket transportmedel som den anställda hade valt om de ej kunde nyttja kollektivtrafiken utan tvingades välja ett annat transportmedel till och från sitt arbetet. Alternativen som gavs var: *gång*, *cykel*, *bil*, *samåkning* och *elscooter*. Även alternativ ”*annat*” fanns som svarsmöjlighet. De vanligaste svaren återfinns under *Figur 13*.

Figur 13, Den anställdes val av transportmedel om kollektivtrafik ej fick väljas

Att nästan hälften av de anställda väljer bilen kan beror till stor sannolikhet till avståndet sjukhuset och att infratrakturen för gång och cykel inte är så utbred till mindre byar och orter i närheten av Lund. Det är även en stor andel som väljer cykel som komplement till kollektivtrafik. Denna grupp förmodas bo inom 5 km från sjukhuset. De som väljer cykel som andraval (35%) är mer eller mindre samma andel som bor närmare än 5 km från sjukhuset (37%).

4.3.2 Smörlyckans placering

För att kunna få full förståelse för de anställdas inställning till ett sjukhus på Smörlyckan så gavs det möjlighet att ge kommentarer genom en öppen fråga där den anställda fick ge sina tankar och synpunkter kring kollektivtrafiken och dess planering när sjukhuset flyttar till Smörlyckan. Överlag var det ett hundratal som valde att svara på denna fråga. De vanligaste kommentarerna samlades nedan:

- Viktigt att få ihop kopplingen till Lund C*
- Mer parkeringsplatser än vad det är på dagens sjukhus*
- Många avgångar/punktighet av kollektivtrafiken*
- Det krävs en kollektivtrafik som klarar av den kapaciteten*
- Att spårvägen utvecklas vidare och har en station vid det nya sjukhuset*
- Att sjukhuset ska bli som en knutpunkt, så det inte krävs byte vid centralen.*
- Att det finns tillräckligt med cykelparkeringar samt bra gång och cykelbanor till sjukhuset*
- Gratis kollektivtrafik*
- Kollektivtrafik som passar arbetstider*
- Elbilsladdning*
- Större parkering utanför Lund med shuttlebuss in till sjukhuset*

5. Diskussion & Slutsats

Denna studie undersöker resmönstret hos de anställda till och från arbetet men också deras inställning till kollektivtrafiken i Lund samt omplacering av sjukhuset. Denna studie görs genom att utvärdera svar från en enkät som skickades till de anställda på sjukhuset i Lund.

5.1 Diskussion

Det är bara en liten andel av de som bor innanför 5 km från sjukhuset som använder kollektivtrafik till jobbet och eftersom sjukhuset mer eller mindre ligger på samma ställe i Lund så kan detta anses vara fördelningen till det nya sjukhuset. Därav konkurrerar inte kollektivtrafiken i Lunds centrum utan det är viktigare att ha hållbart kollektivtrafik med korta byten så att de anställda enkelt kan ta sig med tåg från andra stora orter såsom Malmö eller Helsingborg eller med regionsbussar från mellan/östra Skåne.

En stor del av de anställda som åker längre än 5 km men framförallt de som åker längre än 15 km till arbetet förlitar sig mer på kollektivtrafiken än vad de som bor närmare än 5 km från arbetet gör. Detta är viktigt att framtida politiker och beslutsfattare har detta i åtanke när det ska planeras för ny infrastruktur och kollektivtrafik till det nya sjukhuset då det är viktigt att ha bra anslutningar till och från Lund C. Det är även viktigt med effektivisering av Lund C med korta byten samt ett större utbud av kollektivtrafik mellan Lund C och Smörlyckan (Region Skåne, 2023). För att klara kapaciten som krävs behövs det byggas fler busshållplatser för region- och stadsbussar på det nya sjukhusområdet.

Det är viktigt att bibehålla de nuvarande användarna av kollektivtrafiken då de flesta av dessa inte är benägna att åka mer kollektivtrafik än vad de gör idag och det finns en stor risk att tappa kollektivtrafikresenärer till bilister i och med omlokaliseringen av sjukhusområdet. Att behålla kollektivtrafikresenärerna är även viktigt i och med att denna grupp är mest nöjd över kollektivtrafiken i Lund idag jämfört med andra grupper.

De anställda som har tillgång till bil åker mer bil än resterande grupper, dock är 40% av de benägna att åka mer kollektivtrafik än de gjort tidigare. Detta indikerar att en stor andel bilister skulle kunna vara kollektivtrafikresenärer. Frekvensen på avgångar var den faktor som är denna grupp värderade som viktigast och en bidragande faktor till att en stor del av denna grupp fortsätter åka bil till arbetet.

Gruppen som inte har tillgång till bil förlitar sig mer på kollektivtrafik än andra grupper där gratis kollektivtrafik är den viktigaste faktorn för dem. Detta indikerar att prisättningen har störst effektivitet på denna grupp vilken till stor sannolikhet gör denna grupp till en mer låginkomsttagande jämfört med resterande. Därmed är det viktigt att hålla ner priser för att göra det mer jämnställt samt öka tillgången för inom kollektivtrafik för alla.

Att kvinnor åker mer bil till sjukhusområdet är det resultat som går emot litteratur som framhäver att män är mer benägna att äga bil vilket i slutändan även ökar deras bilresor till och från arbete eller fritidsintresse. Att kvinnor har en större benägenhet att välja bil till arbetet kan bero på många olika saker. Det kan bero på att kvinnorna som arbetar på sjukhuset har lång utbildning vilket till stor sannolikhet bidrar till att dessa personer har jobb med högre löner och därmed kan ha råd att skaffa bil.

För att behålla befintliga kollektivtrafikanvändare samt attrahera bilister att byta transportmedel krävs det resurser för planering och organisering av infrastrukturen till det nya sjukhuset i Lund. Det behövs en långsiktig och hållbar plan angående spårvägen och hur skulle kunna gå till det nya sjukhuset. Utöver det kommer det krävas en ny busscentral liknande den som finns vid dagens sjukhus som har fyra hållplatser utöver spårvagnstrafik och där mer eller mindre varje region och stadsbuss går igenom. Då detta sjukhus flyttas längre från Lunds centrum kommer det även få påverkan på vissa stadsbussar som ej kommer ha samma möjligheter att ta sig till sjukhusområdet. Det kommer behövas planering där kommun, region samt Skånetrafiken noga lyssnar på medborgare och framförallt de anställda på sjukhuset då det är personer som kommer använda kollektivtrafiken mest. Detta för att ha en gedigen och hållbar kollektivtrafik till det framtida sjukhuset. Fokus bör läggas på planering och effektivisering samt att försöka knyta an till det nuvarande kollektivtrafikinfrastruktur samt addera vissa nya busslinjer för att kunna maximera och möta behovet som kommer att finnas år 2040.

Studien visar på att flera saker som framtida beslutstagare måste ta hänsyn till när för att kunna tillhandahålla tillräckligt med kollektivtrafik för de anställda på det nya sjukhuset på Smörlyckan. Det är viktigt att utformningen och utbudet av kollektivtrafiken liknar dagens utformning och att en effektivisering bör göras av Lund C med kortare byten och bra utbud mellan Lund C och Smörlyckan. Det kommer också krävas att hållplatsituationen liknar dagens sjukhusområde med sex hållplatser för stads- och regionbussar samt spårväg. Detta kan jämföras med Smörlyckan med två hållplatser. Syftet med att förbättra kollektivtrafiken är för att bibehålla nuvarande kollektivtrafikresenärer då finns en stor risk att tappa kollektivtrafikresenärer till det nya sjukhuset på grund av omlokaliseringen. Dessutom är denna grupp mer tillfreds med kollektivtrafiken jämfört med andra grupper. Avslutningsvis finns det en enorm potential av kollektivtrafiken om det skulle gå att attrahera de som idag åker bil till arbetet. Det skulle bidra till effektivisering och minskad miljöpåverkan.

5.2 Slutsats

Denna studie undersöker svagheterna och möjligheterna för att kollektivtrafiken ska kunna möta framtida behov i samband med en omlokalisering av Lunds Universitetssjukhus år 2040. Studien baseras utifrån en resvaneundersökning gjort av de anställda på dagens sjukhus i Lund (N=780).

Öka användningen av kollektivtrafik hos de anställda: Majoriteten av de anställda planerar inte att använda kollektivtrafiken mer än de gör idag, men nästan hälften av de som åker bil uttrycker en önskan att använda kollektivtrafiken mer frekvent. Faktorer som skulle kunna öka deras användning var bättre priser, tätare avgångar eller kortare restider. Överlag ansåg den anställde att fler avgångar (38 %) och gratis kollektivtrafik (49 %) skulle göra att den anställde reser mer med kollektivtrafiken.

Ändring av kollektivtrafiken för att tillgodose behovet hos de anställda vid en omlokalisering: Endast 21 % av de anställda har planer på att fortsätta använda kollektivtrafiken till det nya sjukhuset, vilket innebär en minskning med 11 % från dagens nivå. Huvudanledningen till detta är dålig tillgänglighet av kollektivtrafik till det nya sjukhuset. För att anpassa kollektivtrafiken efter deras behov krävs förbättrad tillgänglighet och anpassade rutter som gör det nya sjukhus mer lättillgängligt.

Demografiska faktorer som påverkar valet av färdmedel och hur dessa kan beaktas:

Ålder: De anställda under 40 år och över 65 år kör bil till jobbet i större utsträckning än gruppen mellan 40–65 år. De som är mellan 40 och 65 år använder oftare kollektivtrafik, går eller cyklar.

Kön: Kvinnor åker mer kollektivtrafik än män, men kör också bil i större utsträckning.

Bilansvändare: Kollektivtrafikanter är mest nöjda med kollektivtrafiken, medan de med fler än en bil är mest kritiska till kollektivtrafiken.

Dessa faktorer borde beaktas vid den framtida planering av kollektivtrafiken till det nya sjukhuset för att på så sätt kunna säkerställa att olika demografiska gruppers behov tillgodoses.

Sammanfattningsvis visar studien av en kombination på ökad frekvens, förbättrade priser, kortare restider, och bättre tillgänglighet kan öka användningen av kollektivtrafiken bland de anställda vid Lunds Universitetssjukhus.

5.3 Studiens begränsningar

Metoden för att samla in resultatet gjordes genom en resvaneundersökning som gjordes i syfte för just dem anställda på Skånes Univeristssjukhus i Lund att besvara. En maillista på 5600 emailadressar tillhandagavs via HR avdelningen på sjukhuset. Rapporten hade initialt som mål att samla in 500 svar och för att möta detta så skickades 2000 mail ut. Dessa personer valdes slumpmässigt ut från den maillista som tillhandahållits, med syfte för att få en spridning på personer som fick tillgång till resvaneundersökningen. Felkällor med metoden är exempelvis att det samlades in för få svar från vissa grupper, där personer som är under 40 samt män är tydligt underrepresenterade. En annan felkälla är enkelheten i enkäten med kryssfrågor. Det fanns plats i kommentarsfält att diskutera djupare men kommentarerna användes mer som ett ställe att ”skriva av” sin ilska på.

Referenser

Book, K. *et al.* (2016) 'Kollektivtrafikens roll i resenärens vardagsliv'. Available at: [https://www.k2centrum.se/sites/default/files/fields/field_uppladdad_rapport/kollektivtrafikens_roll_i_resenarens_ vardagsliv_2016-17_.pdf](https://www.k2centrum.se/sites/default/files/fields/field_uppladdad_rapport/kollektivtrafikens_roll_i_resenarens vardagsliv_2016-17_.pdf) (Accessed: 13 May 2024).

Cohen, L (2013) 'Research Methods in Education' Available at: file:///Users/albincarlsson/Downloads/0902_h.pdf (Accessed: 4 July 2024).

Cykelns historia (2024). Available at: <https://www.bikester.se/info/cykelns-historia/> (Accessed: 6 February 2024).

Google Maps (no date) *Google Maps*. Available at: <https://www.google.com/maps> (Accessed: 6 February 2024).

Holmberg, B. (no date) 'Ökad andel kollektivtrafik – hur?' Available at: https://www.k2centrum.se/sites/default/files/fields/field_uppladdad_rapport/okad_andel_kollektivtrafik.pdf (Accessed: 13 May 2024).

Helsingborg stad (2020) 'Här kan du ta del av förslaget till detaljplan för Nya sjukhusområdet Helsingborg' Available at: <https://helsingborg.se/trafik-och-stadsplanering/stadsutvecklingsprojekt/ostra-ramlosa/nya-sjukhusområdet-helsingborg/> (Accessed: 6 February 2024).

Hult, Å (2022). Integrerad kollektivtrafik och samåkning på landsbygd - möjligheter och utmaningar ur ett användarperspektiv. Available at: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1711265/FULLTEXT01.pdf> (Accessed: 4 July 2024).

Hydén, C. (2008). Trafiken i den hållbara staden. Studentlitteratur LTH

Karolinska 'Nej, vårt sjukhus kostade inte 61 miljarder' (2021). Available at: <https://www.karolinska.se/om-oss/om/organisation/sjukhusdirektorens-blogg/arkiv/2020/01/nej-vart-sjukhus-kostade-inte-61-miljarder/> (Accessed: 6 February 2024).

Lindelöw och Klingwall, (2009). 'Skånsk restidstolerans och pendling' Available at: <https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=8920847&fileOid=8920848> (Accessed: 13 May 2024).

Lunds kommun (2022) '*Nya universitetssjukhuset i Lund*' Available at:
<https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/stadsutvecklingsomraden/nya-sjukhuset>
(Accessed: 13 May 2024).

Lunds kommun (2024) '*Många som stadsutvecklar*' Available at:
<https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/stadsutvecklingsomraden/manga-som-stadsutvecklar> (Accessed: 16 June 2024).

Löf, Emelie (2010) 'Bil eller aktiv transport - vad påverkar människor till deras val?' Available at: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:326492/FULLTEXT01.pdf>
(Accessed: 18 May 2024).

Nya sjukhuset (2023) *Lunds kommun*. Available at: <https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/stadsutvecklingsomraden/nya-sjukhuset> (Accessed: 6 February 2024).

Placera nya sjukhuset vid Sölvegatan – Sydsvenskan (no date). Available at:
<https://www.sydsvenskan.se/2024-01-31/placera-nya-sjukhuset-vid-solvegatan> (Accessed: 6 February 2024).

Region Skåne (2023) 'Sjukhusområdet i Lund' Available at: <https://www.skane.se/om-region-skane/bygg--och-fastighetsutveckling/ny--och-ombyggnationer/sjukhusområdet-i-lund/> (Accessed: 30 May 2024).

Region Skåne (2023) 'Rapport gällande alternativ placering av sjukhuset i Lund' Available at: <https://www.skane.se/siteassets/regionfastigheter/rapport-gallande-alternativ-placering-av-sjukhuset-lund.pdf> (Accessed: 5 July 2024).

Region Skåne (2024) '*Om sjukhuset*' Available at: <https://vard.skane.se/skanes-universitetssjukhus-sus/om-oss/organisation/> (Accessed: 16 May 2024).

Skånetrafiken, (2024) '*Lund_ombordskarta*' Available at:
https://www.skanetrafiken.se/globalassets/kartor-2024/linjekartor-2024/lund_ombordskarta.pdf (Accessed: 25 May 2024).

Smith, J.A (2015). 'Qualitative Psychology: A Practical Guide to Research Methods' Available at:
https://books.google.se/books?id=GwMSCAAAQBAJ&pg=PT7&hl=sv&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false (Accessed: 4 July 2024).

Sonja, Forward (2023) 'Resebeteende- så får vi fler att resa aktivt och hållbart' Available at: https://www.k2centrum.se/sites/default/files/fields/field_uppladdad_rapport/k2-resebetenden-sonja-forward.pdf (Accessed: 17 July 2024).

Svensk kollektivtrafik, (2024a) 'Historik' Available at: <https://www.svenskkollektivtrafik.se/om-oss/historik/> (Accessed: 13 May 2024).

Svensk kollektivtrafik, (2024b) 'Så här får vi de olika resenärgrupper att välja kollektivtrafik framför bilen' Available at: <https://via.tt.se/pressmeddelande/3431949/sa-har-far-vi-de-olika-resenarsgrupperna-att-valja-kollektivtrafiken-framfor-bilen?publisherId=3235461&lang=sv> (Accessed: 18 May 2024).

Sveriges kommuner och regioner, (2022). 'Handbok för attraktiv kollektivtrafik'. Available at: <https://skr.se/download/18.3f3ccc02185ad471ddf20328/1673940838248/8047-097-1.pdf> (Accessed: 13 May 2024).

Sydsvenskan (2024) '*Placera nya sjukhuset vid sölvegatan*' Available at: <https://www.sydsvenskan.se/2024-01-31/placera-nya-sjukhuset-vid-solvegatan> (Accessed: 13 May 2024).

Torkelsson, A.-C. (2023) 'Här ska nya sjukhuset i Lund byggas', *Läkartidningen*, 21 November. Available at: <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2023/11/har-ska-nya-sjukhuset-i-lund-byggas/> (Accessed: 6 February 2024).

Trafikverket (2020) 'Transportsystem i samhällsplaneringen' Available at: <https://trafikverket.diva-portal.org/smash/get/diva2:1466488/FULLTEXT01.pdf> (Accessed: 17 July 2024).

Vårdhistoria (2024). Available at: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/besoksmal/kulturmiljoprogram/kulturmiljoprogram-skanes-historia-och-utveckling/kulturmiljoprogram-administrativa-landskap/varldhistoria.html> (Accessed: 29 January 2024).

Appendix 1 - Enkät

Denna studie kommer att ta 3 minuter.

Denna studie är initierad utifrån en masteruppstats utförd av Albin Carlsson, Lunds universitet. Syftet med studien är att studera resmönster med fokus på kollektivtrafik för dem som arbetar på Skånes Universitetssjukhus i Lund.

Studien samlar inte in några personuppgifter som kan avslöja din identitet. Alla uppgifter hanteras enligt GDPR. Lunds universitet ansvarar för dataskyddet. Du är välkommen att kontakta juridiska avdelningen för fler frågor angående dataskydd genom att mejla dataskyddsombud@lu.se.

Har du mer intresse angående uppsatsen eller fler frågor som berör studien kontakta Albin genom att mejla al0036ca-s@student.lu.se

Om du godkänner ovanstående villkor tryck "Ja" för att komma till enkäten

- Ja
- Vill ej svara på enkäten

1.

Ålder

- 15–18 år
- 19–26 år
- 26–39 år
- 40–64 år
- 65–84 år
- Vill ej svara

2.

Kön

- Man
- Kvinna
- Annat
- Vill ej svara

3.

Avstånd från ditt hem till Skånes Universitetssjukhus i Lund?

- 500m-2 km
- 2.1–5 km
- 5.1–15 km
- 15.1–30 km
- 30+ km
- Vill ej svara

4.

Hur många bor det i ert hushåll?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5+

5.

Hur många bilar har du/ni i ert hushåll?

- Jag/Vi har ingen bil
- Jag/Vi har ingen bil men tillgång till delad bil
- 1
- 2
- Mer än 3

6.

Hur många cyklar har du/ni i ert hushåll?

- Jag / Vi har ingen cykel
- 1
- 2
- 3
- 4 eller fler

7. Hur ofta reser du med följande transportsätt?

1: Sällan, 5: Ofta

- Bil
- Buss
- Cykel
- Tåg
- Elscooter
- Blandat

8.

Hur länge har du jobbat på sjukhuset?

- Mindre än 1 år
- 1–5 år
- 5–10 år
- 10+ år

9.

Hur tog du dig till arbetet idag?

- Cykel/Gång
- Kollektivt (Buss/Spårväg)
- Blandat (Cykel/Gång + Kollektivt)
- Bil
- Annat, specificera i "kommentar"

Kommentar "____"

10.

Hur kommer du vanligtvis till jobbet?

- Cykel/Gång
- Kollektivt (Buss/Spårvagn)
- Blandat (Cykel/Gång + Kollektivt)
- Bil
- Annat, specificera i "kommentar"

Kommentar "____"

11.

Hur ofta åker du kollektivt till jobbet?

- Varje dag
- Två-tre gånger/veckan
- En gång/veckan
- En gång/månaden
- Aldrig
- Vill ej svara

12.

Är du intresserad av att åka mer kollektivt än vad du gör idag?

- Ja
- Nej

13.

Hur nöjd är du med kollektivtrafiken i Lund?

0: Ej nöjd, 10: Väldigt Nöjd

14.

Vilka av följande alternativ hade haft mest påverkan för att anställda skulle åka mer kollektivt till Lunds framtida sjukhus?

- Gratis kollektivtrafik för anställda på sjukhuset
- Större tillgänglighet/utbud av kollektivtrafiken
- Mer komfort på bussen/spårvägen/tåget
- Fler avgångar
- Mer pålitlig

15.

Vilken av följande faktorer är viktigast för dig för att åka mer kollektivt till arbetet?

- Gratis kollektivtrafik för anställda på sjukhuset
- Större utbud av buss/spårvägslinjer
- Fler avgångar
- Mer komfort på buss/spårväg/tåg
- Inget av ovanstående alternativ, specificera i "kommentar"

Kommentar " _____ "

16.

Ser du dig själv åka kollektivtrafik till det nya sjukhuset som ska byggas på Smörlyckan år 2040?

- Ja
- Nej
- Kanske

17.

Vad ser du som störst utmaning att åka kollektivtrafik till det nya sjukhuset på Smörlyckan?

- Dålig tillgänglighet / Utbud
- Långa gångavstånd till nya sjukhuset från dagens sjukhushållplats
- Långt från stationen
- Kommer inte åka kollektivt
- Annat alternativ, specificera i "kommentar"

Kommentar " _____ "

18.

Hur hade du tagit dig till det nya sjukhuset om du inte tar kollektivtrafiken?

- Gåendes
- Cykel
- Bil
- Samåkning
- Elscoter
- Annat, specificera i "kommentar"
- Vet ej

Kommentar "____"

19.

Har du några egna kommentarer eller tankar angående kollektivtrafiken till Lunds nya sjukhus på Smörlyckan?

- Ja
- Nej

Kommentar "____"

20.

Tycker du att Smörlyckans position är bättre än det nuvarande sjukhusområdet?

-5: Inte alls bättre, 5: Mycket bättre